ФИФI ФЫМЫГЪЭПУД, ФИ IЕЙ ФЫМЫГЪЭПЩКIУ

АДЫГЭ ПСАЛЪЭ

АДЫГСКОЕ СЛОВО

КЪБР-м И ПАРЛАМЕНТЫМРЭ ПРАВИТЕЛЬСТВЭМРЭ Я ГАЗЕТ ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КБР

1924 ГЪЭМ И МЭКЪУАУЭГЪУЭ МАЗЭМ И I ЛЪАНДЭРЭ КЪЫДОКI

№213 (22.121) ● 2011 гъэм щэкIуэгъуэм (ноябрым) и 11, мэрем ● Тхьэмахуэм тхуэ къыдокI ● И уасэр соми 3-щ ●

adyghe@mail.ru
adyghepsale.ru

Къэбэрдей-Балъкъэрым и Президент Къанокъуэ Арсен Тэрч куейм щыIэщ.

Нэхъыфlхэм ящыщ Тэрч куей

● Зэлущlэхэр

Къэбэрдей-Балъкъэрым и Президент Къанокъуэ Арсен вэсэмахуэ Тэрч куейм щригъэкlуэкlащ къаз. район администрацэхэм я Iэтащхьэхэм я зэлущI. Абы и лэжьыгъэм хэтащ республикэм и премьер-министр Гергер Иван, КъБР-м федеральнэ инспектору щыIэ Вербицкий Алексей, министрэр, Тэрч районым хьыхь жыларагъуэхэм я администрацэхэм и Iэтащхьэхэр, къуажэдэсхэм я лIыкIуэхэр.

Кръыщ хуэсахэр хэпльащ 2009-2010 гъэхэм Тэрч районым и администрацэм зэфIигъэкIа Iуэхуэхэр, 2011 гъэм зэлэжьыпхъэу къэнахэм. Абы щабзыхуащ жыларагъуэ къэс гугъу езыгъэхь, зыгъэпIейтей Iуэхуэхэр зыхуэдэр икIи ахэр щагъэззэкIуэжьыфину пIалъэхэр.

Зэлущlэм щIидзэн и пэ **Къанокъуэ Арсен** зэригъэлъагъуащ къыщIэхъуахагъеувыIэу зи лэжьыгъэр зэтраублэ «Кристалл-Тэрч» Iэхэущ-лIэр. Ар къыщ ззэпIэщ Тэрч и нагмэс Iэмэсымэхэр къыщIэзыгъэкI предприятиер раш. Италием иужьрейуэ къыщагупсыу щыIэрыкъ ралъхьа оборудованэщIэм и лжьыгъэр зэтраухуэу аркъудей пэмм, нобэ а Iуэхущ-щIапIэм къыщыщIагъэкI нартсанэу, шейуэ, псы Iэфl зэмылIэужьыгъуэу сыхьэт къэс литр мин хуэдиз. Лэжьыгъэр зэрыщIэту зэтеубла хьуа нэужь, а бжыгъэр мин 20-м нэсынущ.

КъищынэмыщIауэ, Президентым ирагъэлъэгъуащ Тэрч къаэм и спорт комплекс ныкъыщIыр. Абы и уэхуэныгъэр зэрызэтеуцуIэрэ куэд щIащ. ИкIи ящхьэ папщIэ сом мелуан 92-рэ хуэныкъуэщ.

Апхуэдэу уэхуэныгъэ кIыхь-лIыхь хьуауэ къэнащ иджыри объект зыбжанэ, мэжджытри абы ящхьэ. Ауэ и кIэм нэгъэсыным сом мелуан 60 текIуэдзнущ.

ХьэрыуэтыщIэ Шомахуэ Залым Тэрч щиухуащ псэупIэ кьалэ цIыкIу щхьэхуэ. Къатищу зэтет-унэ зыбжанэм кьыдэщIауабыдэ фэтэри 120-рэ, фэтэр къэс пщIантIэм зы гараж щыхуауащ. гуфIэгъуэ-гузэвэгъуэ щыIэмэ, цIыхухэм я зэхуэсыпIэзыгъэпсэхупIэхэри дахэу ynэ къэс хуащIащ. Кьалэ цIыкIу къэхуауащ, езым и тыкуэнхэр, пщIэ зыщIащ Iуэхуэ хьэбзэщIапIэхэр, сабийхэм я джэгупIэхэр, спорт утыкуэхэр яIэжу щытынущ. Фэтэр къэс и пэшхэр Iэхунтlэхуитщ - хьэрыуэтыщIэм унэхэр щиухуэм къиутьащ фэтэр кьыззэрыгуэкIыр ей хьуа нэужь, дэтхэнэми абы кьыгуищIыхьыжь, зэрихьэкIыжь псори икIи езым и щхьэ хуищIыж хуэдэу, уэхуэныгъэ псори зэфIигъэкIащ.

Абы щыгъуэми, уэхуэныгъэ материалхэр хьэрычэтыщIэм и кьаркIэ зэрищIыжьым и фIыгъэкIэ, фэтэрхэр пудщ - зы метр зэбгъэзэнатIэ къэс сом мин 12 и уасэу араущ.

Къанокъуэ Арсен кьиутьащ хьэрычэтыщIэ Шомахуэ Залым и опытыр зыубгъуауэ республикэм кьыщыбгъэсэбэп хьуну, - унэ кхъахэхэм щIэгъэIэпхьуакIым хуейхэр, сабий зенщхэр псэупIэкIэ кьиузэрагъэпэщIын папщIэ, КъБР-м и куей псоми апхуэдэ хуэныгъэхэр щагъэкIуэжьыгъэ.

А махуэм Къэбэрдей-Балъкъэрым и Президентыр щыIащ Арыкъ кьуажэмэ. Щыгъуазэ зыхуэнщIащ абы и гугъуехьхэм; жэщкIэрэ кьуажэм и уэрамхэм уэздыгъэу щыблэр машIэщ, я амбулаторэм и «дэIэпыкъуэгъу псынщIэ» автомашинэр тIорысэщи, тэмэму яхуэгъэзэжьыркъым.

Арыкъым Щэнхабзэмкlэ и унэр ремонт зэращIрэ куэд щIакъым. Абы щолажьэ сабийхэр дэзыхьэж гупжьей зэмылIэужьыгъуэхэр, спортзал къарзынэхэр яIэщ, бокъсым, бэнэкIэм, дзюдом щыIэхуагъасэу.

А псори зэзыгъэльэгъуа Къаночкъуэ Арсен арэзы кьиущIащ Щэнхабзэмкlэ унэм и лэжьакIэм. КъБР-м и Президентым кьыхилъхьа республикэпсо программэ щIхьэ хуэм ипкъ иткIэ, кьуажэм и кхъэм екIуалIэ гъуэгум асфальт зэрыпталъхьам, ар кьызэрахухьам кьыхихьыу, Арыкъ кьуажэм и нэхъыбэхэм абы фIыщIэ кьыхуащIащ.

Зэлущlэр щекIуэкIащ Тэрч район администрацэм и унэм, Ар кьызэрыIуихьм, Къэбэрдей-Балъкъэрым и Президент Къанокъуэ Арсен зэрыжиIамкIэ, куейм щыIэжьым хуей Iуэхуэгъэ псори, языхэзри гъэзэщIэным и гугъуагъым елъытауэ, щызэфIагъэкIыну пIалъэри яубзыхуащ. ЕтIанэрэ Тэрч районым щекIуэкIынущ иджыри мыпхуэдэ зы зэлущI. Абы министрхэм кьыщагъэльэгъэнущ программэ щыхьэхэм хагъэхьэу зэлущ-ящIа Iуэхуэхэм ящыщу зэфIахаэхэри, мыгъэзэщIауэ кьэнахэм щIыпэмыльэща щхьэусыгъуэхэри.

- Дэ дыз зрыхуэйм хуэзэу псынщIэу Iуэхуэхэр мыкIуатэми, Тэрч районым зэхъуэкIынигъэфIэхэр щокIуэкI. Абы и щыхьэтщ нобэ дызэпIа предприятэщIэм хуэдэхэр фызэриIэри, мэкъумэщ IэнатIэм, промышленностым кьыщыщIагъэкIым зэрыхэ хуэари, лэжьапIэнщIэхэм я бжыгъэм, куейм кьыхуауатIыпщ дотациэм зэрыхэщIари, демографие щыткIыр зэрефIакIуэри, - жиIащ Къанокъуэ Арсен икIи кьыхихьэщащ районым и гугъуехьхэм зыгъэльэпIэ IэнатIэм и ветеранхэр. Зэхьыхьэм кьрагъэблэгъаг зи кьалэн зыгъэзащIэу хэкIуэда хабзэхьумэхэм я унагъуэхэр.

Тэрч районым ящэ итщ иджырей Iэмалхэр кьагъэсэбэпурэ кьызыкIуэ щхьагъаджэ школхэм я бжыгъэмкIи, спортым дихьэх щIалэгъуалэм и куэдагъэмкIи.

(КIуэхыр 2-нэ нап.).

Хабзэм и хъумакIуэхэм йохьуэхьу

Кавказ Ищхьэрэ федеральнэ округым кьэрал кIуэцI Iуэхуэхэмкlэ и органхэм я лэжьакIуэу, ветерану пщIэ зыхэлъщIхэ!

Си гуапэу сыныбохьуэхьу фи Iэщlагъэм ирилажьэ псоми я махуэшхуэмкIэ.

Фэ кхыхэфха IэнатIэр гугъущ, языныкъуэхэм деж шынагъуи пылъщ. Фэ цIыхухэм я щхьэхуитныгъэм фыкхыщхьэщох, фи гъащIэмрэ узынщагъэмрэ махуэ кьэс шынагъуэ кхы-зэрыт ехьэм щхьэкIэ къэвмыгъанэу.

Ди деж, Кавказ Ищхьэрэм, мыхьэнэ хэха щиIэщ хабзэхьумэхэм я жэлпныгъэмрэ Iэкъуэльакlуагъэмрэ. Фэ куэдкIэ фи фIыгъэщ округым и щIынальэхэм иужьрей илъэсхэм щIэпхъаджагъэ хьэлъэхэр, лъэпкъ, дин зэныкъуэкъуэхэр нэхъ мащIэ хьу зэпыту зэрыщекIуэкIым.

Къэрал кIуэцI Iуэхуэхэмкlэ органхэм я лэжьакIуэ псоми си гуапэщ узынщагъэ, гъащIэ кIыхь, насып, унагъуэ ефIэкIуэныгъэ фиIэну, фызыпэрыт IэнатIэм екъулIэныкъуэхэр къыщыфхьыну. Хэкум къулыкъу мытынщ зэрыхуэфщIэм хуэфащэ гульытэ игъуэтыну!

Урысей Федерацэм и Правительствэм и Унафэщым и къуэдзэ-Урысей Федерацэм и Президентым и полномочнэ лIыкIуэу Кавказ Ищхьэрэ федеральнэ округым щыIэ

ХЛОПОНИН Александр.

Къэрал кIуэцI Iуэхуэхэмкlэ министру Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм щыIэ Васильев Сергей Урысей Федерацэм и Президент Медведев Дмитрий и Указкlэ полицэм и генерал-майор щIэр я махуэшхуэм ирихьэлIэу къыфIащащ.

УФ-м Къэрал кIуэцI Iуэхуэхэмкlэ и Iэнатlэм и лэжьакIуэм и махуэм КъБР-мкlэ МВД-м дыгъуасэ гуфIэгъуэ зэIущIэ щекIуэкIащ. Абы хэтащ КъБР-м и Правительствэм и Унафэщ **Гергер Иван**, Парламентым и Тхьэмадэм и кьуэдзэ **Бозий Натбий**, Экономикэм, жылагъуэ шынагъуэншагъэмкlэ советым и секретарь **Ешыгъууэ Руслан**, КъБР-мкlэ федеральнэ инспектор нэхъыщхьэ **Вербицкий Алексей**, УФ-м и ФСБ-м и Iуэхуэцlапlэу КъБР-м щыIэм и унафэщI **Кменный Сергей**, Урысейм и Следственнэ Комитетым Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм щыIэ Следствэмкlэ и управленэм и Iэ-тащхьэ **Устэ Валерэ,** КъБР-м и прокурорым и кьэдзэ **Жеккеев Алик**, УФ-м и Iэпхьэ эшапхьэр фе-деральнэ кьулыкъум и Iуэхуэцlапlэм и унафэщI **Сокъур Олег** сымэ, кьэрал кIуэцI Iуэхуэхэмкlэ щыIалъэ Iуэхущlапlэхэм я нэхъыжьхэр, зи махуэр зыгъэльапIэ IэнатIэм и ветеранхэр. Зэхьыхьэм кьрагъэблэгъаг зи кьалэн зыгъэзащIэу хэкIуэда хабзэхьумэхэм я унагъуэхэр.

Къэрал кIуэцI Iуэхуэхэмкlэ министру КъБР-м щыIэ **Васильев Сергей** 2011 гъэм я лэжьыгъэм щызыIэрагъэхьа екъулIэныгъэхэм кIэщIу кьытеувыIащ. Абыхэм ящыщу республикэм и полицэм щIыхуэхэм кьыхуащI дзыхьым зэрыхэхуар нэхъыщхьэу кьилыпытащ.

Министрым зи кьалэн зыгъэзащIэу хэкIуэда пщIэ яхуищIу ахэр зэи зэращымыгъупщэнущ кьыхихьгъэщи, Къэбэрдей-Балъкъэрым и щIыхуэхэм я щIыгъуэ-гъэщи, Къэбэрдей-Балъкъэрым и щIыхуэхэм я щIыгъуэ-гъэщи, Къэбэрдей-Балъкъэрым и

АДЫГЭ ПСАЛЪЭ

Нэхъыфiхэм ящыщ Тэрч куей

(КIэухыр. Пэщiэдзэр 1-нэ нап.)

Республикэм и къалэхэр, районхэр гупищу зэхэугуэшыкIауэ, ильэс къэс къапщытэ и социально-экономикэ зыужьыныгъэр зыхуэдэр икIи а зэхьэзэхуэм щытекIуахэр ахъшэ саугъэткIэ ягъэпажэ. Мусуков Алий зэрыжиIамкIэ, а зэхьэзэхуэм ильэс зыбжанэ хъуауэ Тэрч районым етIуанэ увыпIэр щеубыд. Мы гъэми куейр зыхьихьэ гупым щыетIуанэщ.

Тэрч район администрацэм и Iэтащхьэ Пэнагуэ Максим къыщыпсалъэм къызэрыхигъэщамкIэ, куейм и экономикэм лъабжьэ хуэхьу мэкъумэш Iэнатlэм 2010 гъэм къызэрыжьащ сом мелардэм 4-рэ мелуан 34-рэ и уасэ продукцIэ. Ар 2009 гъэм яхуэзэфIэкIам нэхъыбэ процент 23-кIэ нэхъыбэщ.

Районым мэкъумэш фермер хозяйствэ 271-рэ, бэджэндырылажьэу 1800-рэ щыIэщ. Абыхэм къагъэкIащ гуэдзу тонн мини 152-рэ. Ауэ зэIущIэм наIуэ къыщыхъуащ хьумапIэ зэрамыIэм къыхэкIыу Осетие Iащхьэрэ-Алание Республикэм къыкIа сонд зэдзэкэрэхэм гъавэр пуу иращэн хуей зэрыхъур. Куейм и хьарычтыщIэхэр зэкъуэувэу хьумапIэ яухуэным тегушхуэмэ, абыхэм ядэIэпыкIыну республикэм и Президентым кьиргъэгъащ.

Тэрч районым хыхьэ жылагъуэ къэс щыIэ гугъуехьхэм зэпэщхьэхуэу зэуIущIэм щыхэпшIащ. НаIуэ зэрыхъуамкIэ, къуажэхэм я нэхъыбэр гугъу ирегъэхь псы зэрамыIэмрэ гъэугъуэм я щытыкIэр зэрымыщIагъуэмрэ, социальэ Iэнатlэхэр (курыт еджапIэхэр, амбулаторэхэр, спорт залхэр) щIэрыщIэу кьыдэзгъэхьэмэ зэрыхуейм. Апхуэдэу, къуажэ администрацэхэм я Iэтащхьэхэмрэ къуажэдэсхэм я лIыкIуэхэмрэ къагъэлъагъуа Iэужугъуэхэр хагъэхьащ Тэрч районым и жылагъуэхэм я псэукIэр егъэфIэкIуэным хуэунэтIауэ яубзыху программэм.

Аксбаш Иппщ ШэнахбэкIэ и унэм и унафэщI Ирыгу Жанэт щIалъхьауэ куейм щэнхабзэмкIэ и Iэужугъэпсэр зыхуэныкъуэ IэмэпсымэхэмкIэ (пшынэ, адыгэ фащэ, микрофон, н.кIэ.) кьыззэрагъэпэщыну, - ахэр кьыззэрагъэхун мыпхьу бюджетым кьызэрыщыматьытэм кьыхэкIыу я кьарукIэ Iуэхум пэлъэщыркъым. Абы щыгъуэми ильэси 10 бжыгъэкIэ зэрахьа Iэмэпсымэхэр тIорысэ хъуащи, мыхьэнэ яIэжкъым.

Кьаноковым Арсен гу льитащ а псори республикэм щэнхабзэмкIэ и дэтхэнэ унэми и гугъуехьу зэрыщIытым икIи ар зи пщэ кьыдэхуэ министерствэм кьаланэ щищIащ ахэр зыщыщIэхэм я спискэр ягъэхьэзыру пIалъэ кIэщIым кьыхуащэ хуну.

КъБР-м и Президент Кьаноковым Арсен зэIущIэм и кIэухыру район администрацэм и Iэтащхьэ Пэнагуэ Максим иригъэжащ республикэм и кьалэхэм, куейхэм я социально-экономикэ зыужьыныгъэмкIэ зэхьэзэхуэм етIуанэ зыбыпIэ яхьэщIащ дипломыр. Я ехьулIэныгъэхэм хагъэхьуэ зэпыту, efIакIуэу жылагъуэхэр псэуну ар гуапэу ехъуэхъуащ район администрацэм и Iэтащхьэм куейм щыпсэухэми.

ГъУЩIо Зариф.

● КъБР-м и Жылагъуэ палатэм

Щiалэгъуалэм я гъэсэныгъэм егъэпIейтей

«Урысейм щыIэ толерантностым и блэкIамрэ къэкIуэнымрэ» зыфIаща щIэныгъэ-практикэ конференц КъБР-м и Жылагъуэ палатэм жэпуэгъуэм и 28-м иригъэкIуэкIащ. Ар теухуат лъэпкъ, дин зэмылIужьыныгъэхэм я зэхуакъ дэлъ зэхущытыкIэхэм я зыужьыныгъэм.

ЗэIущIэр кьыззгъэпэщыным хэтащ Налшык къалэ администрацэр, Бэрбэч Хьэтlуатlэ и щIэр зезыхьэ Къэбэрдей-Балькъэр къэрал университетым, «Политикъ репрессиехэм ихьахэм я урысей ассоциацэм» и щыналъэ кьудамэр.

Конференцым и лэжьыгъэм кьрихьэлIат щIэныгъэ ищхьэ щыззэрагъэгъуэт еджапIэхэм я егъэджакIуэхэр, щIэныгъэлIэхэр, аспирантхэр, психологхэр, социальнэ педагогхэр, ныбжьыщIэхэм ядэлажьэныкIэ IэщlагъэлIэхэр, студентхэр, курыт еджапIэхэм щIэс щIыкIуэхэр, щIалэгъуалэ жылагъуэ зэщIэхьееныгъэхэм я Iэтащхьэхэр, республикэм щыIэ дин зэгухьэныгъэ зэмылIужьыныгъэхэм я лIыкIуэхэр, нэгъуэщIхэри.

Зэхьыхьэр кьызэIуэхьащ псэушIэныгъэмкIэ, лъэпкъ, дин зэмылIужьыныгъэхэм я зэхуакъ дэлъ зэхущытыкIэхэр егъэфIэкIуэнымкIэ комиссэм и тхьэмадэ Нэхущ Заурбийщ.

Конференцым и планар зэIущIэм кьыщаIэ Iуэхугъуэхэм ящыщщ: «Урысейм щыIэ толерантностым и блэкIамрэ и кьэкIуэнымрэ», «ЩIалэгъуалэм я акъылым толерантностагъым хуэунэтIа гупсысэкIэ кьыщыгъэуныным пыщIа гугъуехьхэр», «Жылагъуэм социализацIэ тэмэм щегъэкIуэкIыным и кьежьапIэр унагъуэм иль толерантнэ гупсысэкIэр щыбзыхунырщ», нэгъуэщIхэри.

Темэ зэмылIужьныгъэхэмкIэ зэхэта секцIэхэм щыхэпльащ «Политикэ репрессиехэм зэкIуэдахэм я фэеплъ мемориал» Iуэхугъ уэмрэ «Урысей Федерацэм, КъБР-м я щIалэгъуалэм езыр-езыру кьызэрагъэпэща зэщIэхьеенныгъэхэр» лэжьыгъэмрэ.

Конференцым кьыщIэта псалъэмакъым теухуа тхыльыр кьадгъэкIынущ. Абы итынущ кьыштщIэхьуэ щIэлэм гъэсэныгъэ бгъэдэлъхьэныкIэ щыIэ хьэ-ny зыщыгугъ, кьахута чэнджэщхэр.

КъБР-м и Жылагъуэ палатэм и пресс-Iуэхущапl.

● ДифI догъэзытъапIэ

Нэмысышхуэ зыхэлъ икIи сыт щыгъуи зэпIэзэрыт

Мы махуэхэм и щыбжыр ильэс 60 иригъэуащ КъБР-м и Парламентым и Унафэщым и чэнджэщгъэ Гилиев Борис. Ильэс 30-м щIигъуащ ар жыджэру хэтщ Налшык къалэмрэ Къэбэрдей-Балькъэр Республикэмрэ я жылагъуэ-политикэ гъащIэм.

1974 гъэм Къэбэрдей-Балькъэр къэрал университетыр кьиуэ къэнэжьащ. Гилиев Борис инженер-конструктору «Телемеханика» заводым лэжьащ щыщIидзащ. 1976 - 1978 гъэхэм советыдзэм кьулыкъу щищIащ, батальоным и комсомолкомитетым и секретару щытащ. И лъахэм къэкIуэжа нужь парт, къэрал лэжьыгъэм пэрыуващ: ВЛКСМ-м и Октябрь райкомым (Налшык къалэ) и етIуанэ секретару, КПСС-м и Октябрь райкомым пропагандэмрэ агитацIэмкIи и кIуэдамэм и инструктору «Къэббалькъэр гражданской» трестым и парткомым и секретару, Налшык къалэм и Ленин райисполкомым и унафэщIу, цIыхубэ депутатхэм я Налшык къалэ Советым и исполкомым и унафэщIым и кьудэзэу, псэупIэ-коммунальнэ хозяйствомкIэ департаментым и унафэщIым и кьудзэу…

А илъэхэм Гилиев Борис хэпъхьанытэ ин хущIащ Налшык къалэмрэ республикэмрэ я зыужьыныгъэм хуэгъэза лэжьыгъэм, щIыхь зэкъуэгъэуэрэ щIыналъэм я Iуэхущхэм я Iуэхущхэ» республикэ законым, хабзэгъэуэ органым лэжьыгъэр зэрыригъэжькIэ Регламентым и Законым и Парламентым и Iэужьыгъэ. 2003 гъэм и дыгъэгъэм Гилиев Борис КъБР-м и Парламентым и ещанэ зэхуэсыгъуэм и депутату хахащ, КъБР-м и Парламентым и лэжьыгъэр зэтеухуэнымкIэ, регламентымкIэ комиссэм и унафэщIу, КъБР-м и Парламентым Лъэпкъ зэхущытыкIэхэмкIи и комитетым и унафэщIэм я зыужьыныгъэм хуэгъэзащ.

Гилиевым Iуэхум ящыщ Къэбэрдей-Балькъэр Республикэм и Парламентым и ещанэ зэхуэсыгъуэм и депутату хахащ, КъБР-м и Парламентым и лэжьыгъэр зэтеухуэнымкIэ, регламентымкIэ, депутат нэмысымкIэ комитетым и унафэщIым и кьудзэу лэжьащ. Нэхъ иужьыIуэкIэ кьыхуагъэфащащ КъБР-м и Парламентым Законодательствэмкl, къэрал ухуэныгъэмкIэ, щIыпIэ самоуправленэм егъэщIыпIа Iуэхуэхмкl я комитетым и унафэщIым и кьудзэу Iэнатlэр.

Гилиевым Iуэхум, зыпэрыт Iэнатlэм фIыуэ зэрыхищIыкIыр белджильы хъуащ ар КъБР-м и Парламентым и депутату щылажьа илъэсхэм. Езым и зэфIэкIыр кьыгъэсэбэпащ законодательствэмрэ парламентаризмымрэ зегъэужьыным хуэунэтIауэ. Абы кьыдэжьуэ гульытэщхъуэ хуищIащ Къэбэрдей-Балькъэрым щыпсэуль эпкъэм кьадекIуэкIи щэнхабзэр кьэгъэщIэрэщIэрэщIэжьным. Гилиев Борис зи щыгъуэ щыщакъым езым и Президент, Урысей Федерацэм и жылагъуэ-политикэ лэжьакIуэ щIэрыIуэ КIуэкIуэ Валерэ сыдэлэжьэну кьызэрыслъэIухуам. Абы кьэзгъэсыгъэрт, зы зэман зы уиэ дыщыпсэуати. Зи гугъу сщIы щIыхуэм я деж зыкъомым щыгъуазэ сыщIыхьащ. Апхуэдэ дерсхэр школми университетми кьущатыфынукъым. Абыхэм зи хьэлкIи зыщыщ гупкIи зэмыщхъ щIыхуэр кьагъэдIуфащ».

Илъэс куэд хьауэ власть органэм хэт пэтми, Гилиев Борис щIыхь кьызэрыгуэкIыу, нэмысыфIэу, хуабжьу зэпIэзэрыту кьэнэжащ. Абы фIэфIкъым зигъэпIнини зыщытхъужьыни, ауэ сыт щыгъуи хьэзырщ дэтхэнэ щIыхуми едгъэуныр кIи щэщIигъэкъуэну.

Iэнатlэ зэмыдIэужьыгъуэхэм щызэфIигъэкIа Iэужьугъэхуэм папщIэ Гилиев Борис Къэбэрдей-Балькъэр Республикэмрэ Парламентымрэ я ЩIыхь тхыльхэр, «Урысейм и Парламент» бгъэхэлъ дамыгъэр кьыхуагъэфощащ.

Нобэ сызыгъепсэлъыхь щыхуэ ныбжьхэгъу пэжщ. Ар иродгушхуэ и унагъуэ хъарзынэми. Борис сыт и лъэныкъуэкIи кьыдоIэпыкъу и щхьэгъусэ Розэ. И бынхэри гъащIэм фIы дыдэу хэзгъащ: Алим Къэбэрдей-Балькъэр таможням и лэжьакIуэщ, Мурат юристщ, ипхъу Дианэ «Чародейка» салоным и унафэщIщ. Борис хуабжьу иогушхуэ зэпымыуэу дэрэжэгъуэ кьеъуат и кьуэрылъхьэныгъэхэм.

Нобэ сызыгъепсэлъыхь щыхуэ ныбжьхэгъу пэжщ. Ар иродгушхуэ и унагъуэ хъарзынэми. Борис сыт и лъэныкъуэкIи кьыдоIэпыкъу и щхьэгъусэ Розэ. И бынхэри гъащIэм фIы дыдэу хэзгъащ: Алим Къэбэрдей-Балькъэр таможням и лэжьакIуэщ, Мурат юристщ, ипхъу Дианэ «Чародейка» салоным и унафэщIщ. Борис хуабжьу иогушхуэ зэпымыуэу дэрэжэгъуэ кьеъуат и кьуэрылъхьэныгъэхэм.

Псы есыпIэри щыхуэ и я тещIыкIэ гуащIэу екIуэкIащ.

ЗанщIэу япэ ищащ КъБКъУ-м, Ставрополь, Лашынкей щыIэ я щIыхуэ командэхэр, Прохладнэ къалэм, КъБКъУ-м, Налшык къалэм дэт сабий-ныбжьыщIэ спорт школ №1-м я щIыхуэ командэхэр. Зыри щымыгугъауэ, ещанэ увыпIэр иубыдащ Налшык къалэм дэт «Бум-Банкым» и щIыхуэ командэм.

Зэхьэзэхуэм кьрикIуахэм япкъ иткIэ ягъэ увыпIэр КъБКъУ-м, етIуанэр Ставрополь крайм я волейболистхэм кьахьащ, Е щанэ хъащ Пятигорск дэт хущIащ. Пятигорск университетым и студентхэр.

ЦIыхубэхэм я деж нэхъ гуащIэу щыгъэныкъуэкъуащ КъБКъУ-мрэ Налшык къалэм дэт сабий-ныбжьыщIэ спорт школ №1-мрэ я спортсменхэр. А командитIым я зэIущIэр 2:0-у спортсменхэм кьахьащ.

ТекIуахэм я увыпIэ гъэпытэр зыубыдахэм кубокхэр, грамотэхэр, медалхэмрэ саугъэт ылапIэхэмрэ иратащ Афlэунэ Аслъэнрэ КъБКъУ-м и проректор Хьэмырзэ Хьэзрэталийрэ. Республикэм волейболымкIэ и федерацэм я щIыхь тхылъэхэр хуагъэфащащ спортым и ветеранхэм, волейболымкIэ сабийхэр зыгъэсасэхэм - Нало Леонид, Сычев Николай, Шутова Любовь сымэ.

КъБР-м и Президентым и Кубокыр кьэхьыжьыкIа теухуа зэхьэзэхуэм пашэныгъэр щызыубыдащ командитIыр егъэасэ УФ-м спортымкIэ и мастер Каноплевэ Анна.

ГъЭУНЭ Светланэ.

● Волейбол

Спорт комплексыщIэм зэхьэзэхуэр щызэхаублэ

КъБКъУ-м и спорт комплексыщIэм щекIуэкIащ Къэбэрдей-Балькъэр Республикэм и Президентым волейболымкIэ и Кубокыр къэхьыным теухуауэ гъэ къэс кьызэрагъэпэщ зэхьэзэхуэр. Абы щIыхьхъуэм я команд-ду 10, щIыхуб6 командэр 8 хэтащ Налшык, Прохладнэ, Тырныауз, Мэлгъобэг (Ингуш), Ставрополь, Пятигорск къалэхэм, Шэджэм, Аруан, Шэрэдж, Пэсэкэн, Бахъсэн районхэм я къикIауэ.

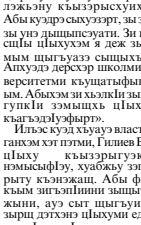

ЗэIущIэр кьыщызIуахым хэтащ КъБР-м спортымкIэ, туризмымрэ курортхэмкIэ и министр Афlэунэ Аслъэн, КъБКъУ-м и ректор, профессор Кьаэрэмырзэ Барэсбий сымэ. Зэхьэзэхуэм щIимыдзэ щIыкIэ хьэщIэхэр епIэщIащ гъэеджэгъуэщIэм щыщIидзэжьым ирихьэлIэу щIын яуха спорт комплексым. А лэжьыгъэшхуэм папщIэ Афlэунэ Аслъэн университетым и ректорым фIыщIэ хуищIащ икIи мы комплексыр сыт и лъэныкъуэкIи республикэм зэрыщIэнхъыфIыр кьыхирэщхьэхуащ.

Спорт комплексым джэгукIэ зэмылIужьныгъуэхэр кьыщызэрагъэпщI пэшышхуэ иIэщ зэхьэзэхуэхэм ельпыш папщIэ щIыхь 600 щIэхуэу. Мини-футболымкIэ, баскетболымкIэ, волейболымкIэ, теннисымкIэ зэхьэзэхуэхэр егъэкIуэкIыныжьмкIэ комплексыр урысей, дунейпсо мардэхэм иоэзгъ, иджырей Iэмэпсымэхэмкl я кьиэзэгъэпэщащ.

Псы есыпIэри щыхуэ и я тещIыкIэ гуащIэу екIуэкIащ.

ЗанщIэу япэ ищащ КъБКъУ-м, Ставрополь, Лашынкей щыIэ я щIыхуэ командэхэр, Прохладнэ къалэм, КъБКъУ-м, Налшык къалэ дэт сабий-ныбжьыщIэ спорт школ №1-м я щIыхуэ командэхэр. Зыри щымыгугъауэ, ещанэ увыпIэр иубыдащ Налшык къалэм дэт «Бум-Банкым» и щIыхуэ командэм.

Зэхьэзэхуэм кьрикIуахэм япкъ иткIэ я гуащIэу екIуэкIащ. ЗанщIэу япэ ищащ КъБКъУ-м, Ставрополь, Лашынкей щыIэ я щIыхуэ командэхэр, Прохладнэ къалэм, КъБКъУ-м, Налшык къалэ дэт сабий-ныбжьыщIэ спорт школ №1-м я спортсменхэр. А командитIым я зэIущIэр 2:0-у спортсменхэм кьахьащ.

ТекIуахэм я увыпIэ гъэпытэр зыубыдахэм кубокхэр, грамотэхэр, медалхэмрэ саугъэт ылапIэхэмрэ иратащ Афlэунэ Аслъэнрэ КъБКъУ-м и проректор Хьэмырзэ Хьэзрэталийрэ. Республикэм волейболымкIэ и федерацэм я щIыхь тхылъэхэр хуагъэфащащ спортым и ветеранхэм, волейболымкIэ сабийхэр зыгъэасэхэм - Нало Леонид, Сычев Николай, Шутова Любовь сымэ.

КъБР-м и Президентым и Кубокыр кьэхьыжьыкIа теухуа зэхьэзэхуэм пашэныгъэр щызыубыдащ командитIыр егъэасэ УФ-м спортымкIэ и мастер Каноплевэ Анна.

ГъЭУНЭ Светланэ.

«Лжалыр щащэр жыIэ!»

А къыхуеджэныгъэм щIэту Къэбэрдей-Балькъэрым щокIуэкI наркотикым егъэныкмкIэ урысейпсо Iуэхуэхэр. Ар щокIуэгъуэм и 18-м пухьащ.

ЯГЪЭХЬэЗЫР щIэпхъаджагъэжьм теуха хьыбар ещIэмэ, нарк отикым итхьэкъуахэм еIэзэнымкIэ упщIэ фиIэмэ, наркоманием къэмыгъэхьунымкIэ лэжьыпхьэхэр зэвгъэшIэнымэ, фыпсалъэ хъунущ «дзыхь зрагъэзэ телефонэкмкIэ»:

Урысейм Наркотикхэм кIэльыпIэныныкIэ и федеральнэ кьульыкъу и Iуэхущапl»Iэ КъБР-м щыIэм, 8(8662) 49-21-05, 8-800-100-70-77 (Урысейм и дзэгъэнэ щыналъэм пщIэнщэу укъыпсэлъыкI хъунущ).

КъБР-м щIалэгъуалэм я Iуэхуэмкlэ и министерствэм – 8 (862) 77-84-24; nkf55@mail.ru;

Къэрал кIуэцI Iуэхуэхмкlэ и министерствэу КъБР-м щыIэм - 8(8662) 49-52-23; nonmydr@mail.ru.;

Урысей ФСБ-м и Iуэхущапl»Iэ КъБР-м щыIэм - 8(8662) 48-15-81, факс 48-17-09;

Тезыпхэр иregъэжьэныныкIэ Урысейм и федеральнэ Iэнатlэм и управленэу КъБР-м щыIэм - 8(8662) 49-59-28, ulsin07@yandex.ru;

КъБР-м Егъэджэныгъэмрэ щIэныгъэмкIэ и министерствэм - 8(8662) 47-23-46, minobr@yandex.ru;

КъБР-м Зэшыгъэрэ хьумэныкIэ и министерствэм - 8(8662) 44-17-83 ndkbr@mail.ru.

Цiыхубэм я дзыхьырщ ди къарум и хэкIыпIэр

Дыгъэгъазэм и 4-м Къэрал Думэм и депутатхэр, дызыIуэкIуэ гъатхэм Урысей Федерацэм и Президентыр хахьнущ. Ахэр Урысейм политикэ зэпIэзэрытыныгъэ щыIэхэгъуэзыныкIэ икъуэкIэ мыхьэнэшхуэ зиIэ пъхъэнэщ, сыту жыпIэмэ, арышъуэ дэ экономикэм зэпымыуэу япэкIэ кIуатэу зытхуэгъуэзныкъым, ди цIыхухэм я псэукIэри тхуегъэфIэкIуэныкъым.

«Урысей зэкъуэ тым» нэрылъагъу кьишащ пъэпкым и политикэ пашэу, нэгъэсауэ цIыхубэ, урысейпсо парту зэрыщытыр. Дэ Къэрал Думэм щыхьахьащ зэрыкъым и щыхуэ гуп псоми я лIыкIуэхэр ди гъуэсу дыхуэокIуэ къэралым зегъэужьыным и лъэныкъуэкIэ мыхьэнэшхуэ зиIэ кьаланэхэр гъэзэщIыным цIыхубэр хуэщIэнэ щIыпIэм папщIэ.

Дэ ди программэр зэхэтьхащ щIыхубэм я жэрдэмэхэм тету, ди хэхакIуэхэм кьыхалъхьахэр и лъабжьэу. Ар щIыхуэхэм кьыгъуэзэрыкIыным папщIэ, щIэныгъэ благъэм абы дытелэжьынущ.

Сыт хуэдэ атIэ «Урысей зэкъуэтым» хэхьныгъэм ирихьэлIэу нгъэкъэзыра стратегием и Iуэхугъэ нэхъыщхьэхэр?

ЩIэныгъэ зэрыдгъэкъуэнущ ди экономикэр

КъэкIуэну илъэс 20-м кьрыбыдэу дэ зыхуэдгъэувыжь лъэпкъпсо кьаланэщ пэжьапIэ Iэнатlэ мелуан 25-рэ нэхъ мынэхъ мащIэ промышленностым и бюджетымрэ я Iэнатlэхэм кьыщыгъэщIэрэщIыжьыр е щIэуэ щызэтедгъэувэнщ.

Дэ бизнесым зыщIэдгъэкъуэнущ транспортым, энергетикэм, связым и инфраструктурэм нэхъ зыщIэу зэрызедгъэхьэнуфэ и гъэлъабжьэу. Дэ зэпымыуэу хэдгъэкъуэнущ гъэуэгу лэжьыгъэхэм я кьудагъымрэ ахэр зэрырагъэкIуэкI псынщIагъымрэ. Мыпхьу хэтлъхьанущ хэкум и фундаментальнэ щIэныгъэмрэ нкъхуэтэныгъэ пэрытымрэ.

Агропромышленнэ комплексым Iэнатlэщхэр, jв жьапIэщхэр зэрыщыщIэрэщIыныр, фермерхэм, хьэрычэ т Iуэху цIыкIумрэ кьрыгъыпрэ зэщIэзыкъуэныр, социальнэ инфраструктурэ зэтеуухэныр зыкъуэнэтIа мурад нэхъыщхьэщ урысей кьуажэр зыхуэя хуэгъэзэныр, абы цIыхуэхэр, щIалэгъуалэр щыпсэу пащIэ тыншынкIэ псори кьыщыззэгъэпэщынущ.

Урысейр псэукIэм егъэфIэкIуэным теухьажь хъуащ

Жылагъуэр зыхуэя зэрыхуэзэмрэ зэрыщIэныгъэ зэрыщIадзэмрэ зыкъыщIэнэнымкIэ Iуэр нэхъыщхьэщ демографиер. Куэд дыдэ щIалэкъым цIыхуэхэм ящыщу кIэрыхуэр зэрыкъуэдым кьыхэхьIуэ кьэралым щыпсэухэм гъэ къэс зы мелуан хэщIу зэрыкIэкIэ. 2008 гъэм щIэгъэкъуэ Урысейм щыIуэ мелуан 6-щIидгъэ кьыщалъхуащ - ар нужьрей илъэс 20-м кьрыбыдэу нэхъыбэ дыдэщ. ЦIыхур икIи иту зэрыпсэур 2006 гъэ лъандэрэ илъэсищым щIигъэкIэ нэхъыбэ хъуащ.

2013 гъэм щIыхуэ икIи иту зэрыпсэур илъэс 70-м щIигъуи хуейщ. Дэ кьыптэщытщ цIыху куэд кьызэщIэзыубыдэ «курыт класс» яжьхэтIэ гуп кьызэдгъэпэщыну. Псом япэу ахэращ зэрыщыту е къэралыр япэкIэ зыгъэкIуэтэр. Абы хохьэ хьэпшIыкъэрэ Iуэхутхэдэхэмрэ зи Iэдакъэм кьыщIэкI хьэрычэт лэжьакIуэхэр, щIэныгъэ зезыхьэлэ документхэр, школхэм, вузхэм я егъэджакIуэхэр, рабочэхэмрэ инж енерхэмрэ, щIэныгъэмрэ щэнхабзэмрэ я лэжьакIуэхэр, кьяжьадзэ лэжьакIуэхэр - ипэжьитIэкIэ ахэращ псори зи фэм дэкIыр. Апхуэдэ цIыхуэхэр ди кьэкIуэнур кьыззэпIэтащ.

Урысейм щылажьэ дэтхэнэ зы цIыхуми и гуащIэм хуэфащэ лэжьапIэ кьыIэрыхьэн хуейщ. Къэралым ику ити щат лэжьапщIэр 2014 гъэм и кIуэхум ирихьэлIэу хуэдэ 1,5-кIэ нэхъыбэ хъунущ.

ИльэситIым кьрыбыдэу узынщагъэр хьумэн и Iэнатlэм лэжьапщIэ фондым процент 30-кIэ щыхэхъуэнущ. ДызыхуэкIуэ нтьэсэм, школхэм я егъэджакIуэхэм, Урысейм и вуз псоми я егъэджакIуэхэм я лэжьапщIэр къэралым и щIыналъэ псоми я экономикэм иху ити щат лэжьапщIэм зэрыпсэуну я бесы щIигъунущ.

ПсэукIэм и фIагъыр - егъэджэныгъэрщ, узынщагъэр хьумэныщ, псэупIэрщ

Дэ егъэджакIуэхэм я Iэщlагъэм хэгъэхъуэн ахъшэ тедгъэкIуэдэнущ, сабий бжьыгъэ щащIэ фIыгъэ зэмыкIуэлIэ щыхьэтхъуэ щыгъэмыдэу кьуажэхэм щыIэхэм, я гугъуехьхэр дэдгъэкIынущ, зи узынщагъэр зэкIэлъмыкIуэхэри екIуэлIэн папщIэ еджапIэхэм Iэмал тэмэмхэр кьыщызэгъэпэщынущ, школ щIалэгъуалэгъэ щыIэкъэну кьэралым папщIэ дэзыхьэныну Iуэхуэр зэтедгъэувэнущ.

Ильэси 5-м кьрыбыдэу дэ Урысейм школыщIэу мин нэхърэ мынэхъ мащIэ щыгъщынущ, а илъэситуэм кьрыбыдэу школ унэхэм кхъэуэ зыри яхэтыжькIи хуейкъым.

Гульытэ хэха игъэзынущ школым спортым зыщегъэужьыныр. Дэ Олимп Джэгуэр щедгъэжьэкIынущ 2014 гъэм илъэсыкIэ кьэралым и школ псоми я спорт залхэр иджырей Iэмэпсымэхэмкlэ кьызэдгъэпэщынущ.

ДызыхуэкIуэ илъэс гъунэгъуэхэм кьрыубыдэу дэ кьызэдгъэнэжьи хуейщ сабий садхэр кьызэрыдгъэщIэжьыр. Ди деж зыри кьыщыгъэнэжьмэ хъунукъым. Сабийхэр зыхуей хуэзэу кьэхъун, урысей унагъуэм кьэралым кьыбгъэдэкIыу дэIэпыкъунгъэ пыухыкIа ягъэуэтын, щIыхубзым бын игъуэта ныужь, лжьапIэм ящIэ и Iэнатlэм хэгъэхьэжьыфынущ папщIэ. Зи школ кIуэгъуэ мыхьуахэр зэкIуэлIэ Iуэхущапl»Iэм щылажьэхэм я улахуэм хэгъэхъуэнущ.

Зыхьыхь ведомствэм емыльытауэ, дзэм зэрыхэтам папщIэ пенсэ зратэм я ахъшэр 2012 гъэм щыщIыпIэм и 1-м щегъэжьауэ икIи иту хуэдэ 1,5-кIэ нэхъыбэ хъунущ. IэщlэкIэ ЗэщIэуэзда Кьаруэхэрэ МВД-м и къэралкIуэцIыдзэхэмрэ хэтхэм ящыщу псэупIэ пэпIэхэр дызыхуэкIуэ ильэситIым кьрыбыдэу фэтэрэхэмкIэ кьызэрагъэпэщынущ. Апхуэдэ лэжьыгъэ дэ едгъэкIуэкIынущ адрей кварзехьэ Iэнатlэхэм я лжьакIуэхэмрэ яхуэгъэзауэ.

Федерализмэмрэ щIэпIэ унафэр зэрызэрагъакIуэмрэ зегъэужьыныр

Тэмэму псэунымкIэ, Iэнатlэкlэ дэкIуэтенымкIэ, хуэфащэ лэжьапщIэ кьызэрыхьэнымкIэ, сабийхэм щIэныгъэ нэсыныкIэ Iэмал хэмэхэр кьыщызэгъэпэщынущ, школ щIалэгъуалэгъэ щылажьэну ящыщ папщIэ дэзыхьэныну Iуэхуэр зэтедгъэувэнущ.

Ильэси 5-м кьрыбыдэу дэ Урысейм школыщIэу мин нэхърэ мынэхъ мащIэ щыгъщынущ, а илъэситуэм кьрыбыдэу школ унэхэм кхъэуэ зыри яхэтыжькIи хуейкъым.

Гульытэ хэха игъэзынущ школым спортым зыщегъэужьыныр. Дэ Олимп Джэгуэр щедгъэжьэкIынущ 2014 гъэм илъэсыкIэ кьэралым и школ псоми я спорт залхэр иджырей Iэмэпсымэхэмкlэ кьызэдгъэпэщынущ.

ДызыхуэкIуэ илъэс гъунэгъуэхэм кьрыубыдэу дэ кьызэдгъэнэжьи хуейщ сабий садхэр кьызэрыдгъэщIэжьыр. Ди деж зыри кьыщыгъэнэжьмэ хъунукъым. Сабийхэр зыхуей хуэзэу кьэхъун, урысей унагъуэм кьэралым кьыбгъэдэкIыу дэIэпыкъунгъэ пыухыкIа ягъэуэтын, щIыхубзым бын игъуэта ныужь, лжьапIэм ящIэ и Iэнатlэм хэгъэхьэжьыфынущ папщIэ. Зи школ кIуэгъуэ мыхьуахэр зэкIуэлIэ Iуэхущапl»Iэм щылажьэхэм я улахуэм хэгъэхъуэнущ.

Зыхьыхь ведомствэм емыльытауэ, дзэм зэрыхэтам папщIэ пенсэ зратэм я ахъшэр 2012 гъэм щыщIыпIэм и 1-м щегъэжьауэ икIи иту хуэдэ 1,5-кIэ нэхъыбэ хъунущ. IэщlэкIэ ЗэщIэуэзда Кьаруэхэрэ МВД-м и къэралкIуэцIыдзэхэмрэ хэтхэм ящыщу псэупIэ пэпIэхэр дызыхуэкIуэ ильэситIым кьрыбыдэу фэтэрэхэмкIэ кьызэрагъэпэщынущ. Апхуэдэ лэжьыгъэ дэ едгъэкIуэкIынущ адрей кварзехьэ Iэнатlэхэм я лжьакIуэхэмрэ яхуэгъэзауэ.

Федерализмэмрэ щIэпIэ унафэр зэрызэрагъакIуэмрэ зегъэужьыныр

Тэмэму псэунымкIэ, Iэнатlэкlэ дэкIуэтенымкIэ, хуэфащэ лэжьапщIэ кьызэрыхьэнымкIэ, сабийхэм щIэныгъэ нэсыныкIэ Iэмал хэмэхэр кьыщызэгъэпэщынущ, школ щIалэгъуалэгъэ щылажьэну ящыщ папщIэ дэзыхьэныну Iуэхуэр зэтедгъэувэнущ.

Ильэси 5-м кьрыбыдэу дэ Урысейм школыщIэу мин нэхърэ мынэхъ мащIэ щыгъщынущ, а илъэситуэм кьрыбыдэу школ унэхэм кхъэуэ зыри яхэтыжькIи хуейкъым.

Гульытэ хэха игъэзынущ школым спортым зыщегъэужьыныр. Дэ Олимп Джэгуэр щедгъэжьэкIынущ 2014 гъэм илъэсыкIэ кьэралым и школ псоми я спорт залхэр иджырей Iэмэпсымэхэмкlэ кьызэдгъэпэщынущ.

ДызыхуэкIуэ илъэс гъунэгъуэхэм кьрыубыдэу дэ кьызэдгъэнэжьи хуейщ сабий садхэр кьызэрыдгъэщIэжьыр. Ди деж зыри кьыщыгъэнэжьмэ хъунукъым. Сабийхэр зыхуей хуэзэу кьэхъун, урысей унагъуэм кьэралым кьыбгъэдэкIыу дэIэпыкъунгъэ пыухыкIа ягъэуэтын, щIыхубзым бын игъуэта ныужь, лжьапIэм ящIэ и Iэнатlэм хэгъэхьэжьыфынущ папщIэ. Зи школ кIуэгъуэ мыхьуахэр зэкIуэлIэ Iуэхущапl»Iэм щылажьэхэм я улахуэм хэгъэхъуэнущ.

Зыхьыхь ведомствэм емыльытауэ, дзэм зэрыхэтам папщIэ пенсэ зратэм я ахъшэр 2012 гъэм щыщIыпIэм и 1-м щегъэжьауэ икIи иту хуэдэ 1,5-кIэ нэхъыбэ хъунущ. IэщlэкIэ ЗэщIэуэзда Кьаруэхэрэ МВД-м и къэралкIуэцIыдзэхэмрэ хэтхэм ящыщу псэупIэ пэпIэхэр дызыхуэкIуэ ильэситIым кьрыбыдэу фэтэрэхэмкIэ кьызэрагъэпэщынущ. Апхуэдэ лэжьыгъэ дэ едгъэкIуэкIынущ адрей кварзехьэ Iэнатlэхэм я лжьакIуэхэмрэ яхуэгъэзауэ.

«Урысей зэкъуэ т» партым папщIэ Iэфлэтмэ, фэ зэман къэкIуэнум псэукIэ тэмэм фиIэныр къыхэфхьу аращ! ДызыщIыгъуэ - дытекIуэнущ!

Хабзэр къызэрагъэпэщ

Урысей Федерацэм и Федеральнэ Зэхуэсым и хэхьныгъэм жылагъуэ хабзэр къыщызэгъэпэщыным гулытэ хэха хуащI.

АращI зытеуухуэу щытар кэрал кIуэцI Iуэхуэхмкlэ министру КъБР-м щыIэ Васильев Сергей иджыблагъэ иригъэкIуэкIа «Тезыпхэр щагъэзэкIуэж щыпIэжэм хуит кьыщащIыжьажэм теуухуа административнэ кIэльыпIэныныгъэм и Iуэхуэхэ». Жылагъуэ хабзэмрэ щынагъуэнщагъэмрэ гупу къыщыдзэ